

Yrkanden – Svar på revisionsrapport Granskning avseende systematiskt patientsäkerhetsarbete (Dnr RS 2024/2128)

Förslag till beslut

1. Att anta föreliggande (nedan) svar som styrelsens eget och överlämna det till revisorerna.
2. Att styrelsen säkerställer att de åtgärder som anges i svaret genomförs enligt fastställd tidsplan och att en uppföljningsrapport om genomförandet av dessa åtgärder redovisas till styrelsen under hösten 2025.

Beslutsmotivering

Svar på revisionsrapport - Granskning avseende systematiskt patientsäkerhetsarbete

Regionstyrelsen i Region Gävleborg har tagit del av den revisionsrapport som PwC genomfört på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. Granskningen har haft till syfte att bedöma i vilken utsträckning Region Gävleborg säkerställer ett systematiskt och ändamålsenligt patientsäkerhetsarbete som bygger på analys, lärande och utveckling. Revisionsrapporten belyser både styrkor och svagheter i det pågående arbetet och innehåller ett antal rekommendationer som regionen behöver förhålla sig till för att ytterligare stärka och utveckla patientsäkerhetsarbetet. Regionstyrelsen ser allvarligt på de identifierade bristerna och bekräftar behovet av fördjupade insatser inom flera av de områden som rapporten pekar ut.

Revisionsrapporten visar att det finns en övergripande struktur för patientsäkerhetsarbetet i Region Gävleborg, men att det på avgörande punkter finns brister som riskerar att försvaga arbetets genomslag och effektivitet. Det identifieras särskilda utmaningar när det gäller analyskapacitet och resurser inom vissa nyckelområden, såsom vårdhygien, vårdrelaterade infektioner och basala hygienrutiner. Rapporten belyser att det finns en kompetensförsörjning inom patientsäkerhetsenheten och vårdhygien, men att den nuvarande kapaciteten inte är tillräcklig för att möjliggöra en systematisk analys av ansvarsområdena. En vakant tjänst som vårdhygienläkare har påverkat analysförmågan negativt, vilket har fått konsekvenser för såväl det löpande förbättringsarbetet som regionens möjlighet att delta i nationella forum och dra nytta av kunskapsutbyte. En central aspekt som lyfts i rapporten är att det finns ett samband mellan underhållet av vårdens lokaler och patientsäkerheten, särskilt vad gäller hygienrutiner och risker för vårdrelaterade infektioner. Ett bristande underhåll av ytskikt och lokaler kan omöjliggöra en vårdhygienisk standard i linje med gällande krav, vilket innebär att en förbättrad dialog mellan vårdverksamheterna och fastighetsförvaltningen är en förutsättning för att stärka patientsäkerheten.

Regionstyrelsen instämmer i denna bedömning och ser behovet av att stärka analyskapaciteten genom att säkerställa att samtliga nyckelkompetenser finns tillgängliga i organisationen. Det är avgörande att Region Gävleborg inte endast har

kapacitet att identifiera risker och avvikelser, utan även har en förmåga att systematiskt analysera dessa och implementera åtgärder med hög precision. Under 2025 kommer regionen att genomföra en förstärkning av den strategiska analyskapaciteten genom att tillföra resurser för att förbättra uppföljningen av vårdrelaterade infektioner, basala hygienrutiner och trycksår. Parallellt med detta arbete kommer samverkan med fastighetsförvaltningen att intensifieras för att säkerställa att vårdmiljöerna håller en standard som möjliggör en hög patientsäkerhet.

Revisionsrapporten identifierar även brister i den politiska uppföljningen av patientsäkerhetsarbetet, där det konstateras att Regionstyrelsen hanterar patientsäkerhetsberättelsen som ett informationsärendes snarare än ett beslutsunderlag. Detta medför att uppföljningen av patientsäkerheten saknar ett tillräckligt tydligt politiskt styrningsperspektiv, vilket försvårar möjligheterna att vidta åtgärder när brister identifieras. Det framgår av rapporten att Region Gävleborg har en patientsäkerhetsberättelse som redovisas årligen och att det finns olika uppföljningsmekanismer kopplade till verksamhetsplanen och internkontrollplanen. Problemet är dock att dessa dokument och uppföljningar inte används på ett sätt som möjliggör en verklig politisk styrning.

För att säkerställa att patientsäkerhetsarbetet inte enbart blir en administrativ process utan en del av regionens strategiska utvecklingsarbete, kommer Regionstyrelsen att genomföra en förändring av hur uppföljningen genomförs. Från och med 2025 kommer patientsäkerhetsberättelsen att formellt beslutas av styrelsen, och varje avvikelse som lyfts i berättelsen kommer att generera krav på åtgärdsförslag och uppföljning. Utöver detta kommer patientsäkerhetsarbetet att bli en återkommande punkt vid styrelsens sammanträden, där status och utvecklingsområden regelbundet ska diskuteras. Genom att säkerställa att patientsäkerhetens roll i den politiska styrningen stärks, skapas bättre förutsättningar för att systematiskt arbeta med att förbättra vårdkvalitet och patientsäkerhet.

En annan central aspekt i revisionsrapporten rör patienters och närståendes delaktighet i patientsäkerhetsarbetet. Rapporten visar att patienter och närstående idag involveras i viss utsträckning, exempelvis i samband med händelseanalyser, men att arbetet i huvudsak är begränsat och inte systematiserat. Regionstyrelsen delar denna bedömning och ser det som en prioriterad uppgift att stärka patienters och närståendes möjlighet att delta i förbättringsarbetet. Det är av yttersta vikt att patienter och deras anhöriga inte endast betraktas som passiva mottagare av vården, utan som en resurs i arbetet med att utveckla kvalitet och säkerhet. För att uppnå detta kommer Region Gävleborg att genomföra en förstärkning av patientinvolveringen genom att inrätta fasta samrådsgrupper där patienter och närstående ges möjlighet att regelbundet bidra med synpunkter och erfarenheter. Utöver detta kommer patientstyrelsens rapporter att systematiskt inkluderas i patientsäkerhetsuppföljningarna för att säkerställa att patienters och anhörigas perspektiv tas tillvara i regionens strategiska utvecklingsarbete.

Regionstyrelsen tar revisionsrapportens slutsatser på största allvar och bekräftar att samtliga av de identifierade förbättringsområdena kommer att adresseras med konkreta åtgärder under 2025. Arbetet med patientsäkerhet är av grundläggande betydelse för hela regionens vårdverksamhet och får aldrig betraktas som en fråga av sekundär karaktär. För att säkerställa att de åtgärder som vidtas får genomslag, kommer en särskild rapporteringsmodell att införas där alla förändringar som genomförs inom ramen för patientsäkerhetsarbetet redovisas löpande till Regionstyrelsen. På detta sätt skapas en långsiktig struktur för uppföljning och transparens, vilket stärker möjligheterna att bedriva ett effektivt och målinriktat patientsäkerhetsarbete.

Regionstyrelsen i Region Gävleborg bekräftar härmed att revisionsrapportens rekommendationer tas på största allvar och att konkreta åtgärder vidtas för att säkerställa att patientsäkerhetsarbetet håller högsta möjliga standard. Genom att stärka analyskapaciteten, förbättra den politiska styrningen och säkerställa en ökad patientinvolvering, skapas de förutsättningar som krävs för att Region Gävleborg ska kunna erbjuda en trygg och säker vård av högsta kvalitet.

Gävle 2025-04-08

Eva Lindberg

Jan Lahenkorva

Marie-Louise Dangardt

Mona Davik